

ÚJ NEMESSÉG

A MAGYAR SZOLIDARIZMUS LAPJA

„MINDEN EMBER ANNYIT ÉR, AMENNYIT TUD S AMENNYIT PRODUKÁL!”

Egyes szám ára tagoknak . . . 10 fillér
Előfizetési díj egy évre . . . 2.— pengő
Intézményeknek, magánosok-
nak egy évre 20.— pengő

FŐSZERKESZTŐ:
PINTÉR JÓZSEF

Megjelenik kéthetenként
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 20—22. sz.
Telefonszám: 30—0—92

Kolpingfiuk vándorolnak

„Ha valakinek, akkor az iparosnak van feltétlen szüksége az *egyéni értékekre*, hogy becsülettel érhesse el anyagi boldogulását, mert a műhely és a család sorsa a *mester személyére* van építve. Tudását, képességeit két oldalról veszik igénybe, épp azért fokozott mértékben kell e tudásra súlyt fektetnie. *Az iparos először is legyen ura és mestere iparának és pedig oly mértékben, hogy iparának minden részében otthon legyen.* Mindent tudjon szállítani saját munkájaként, amit abban az

iparban kívánni lehet. A céhek korában gáncs érte azt a mestert, aki raktárába más munkáját is befogadta, különösen, ha gyári munkát is elraktározott. Ha a tanone a tanulóévek után segédművét bemutatta és a céh nyilvánossága előtt segédde lett nyilvánítva, az igazi tanulás a *mesterműhöz* csak akkor kezdődött. Ehhez a közeli környék talán nem nyújtott tanulási lehetőséget; de ha meg is volt a közelben a továbbképzés lehetősége, mégis kívánatos volt, hogy iparának finomságát a távolban is

ellessesse és magáévá tehesse. Képezze csak gyakorlati érzékét más műhelyekben is, hogy erői és képességei az új környezetben önállóbbakká lehessenek, hogy az új munkát, az új lehetőségeket látva, ambíció ébredjen benne a több, az értékesebb tudás után. Amikor még mélységes emberi önérzettel végezték a munkát, amikor még büszkességet adott a *saját* munka és amikor még minden városnak és környéknek meg volt a maga különleges ügyessége egyes ipari tárgyak előállításában, akkor va-

Kolping-fiuk vándorolnak.

Az édesanya levele

„Kedves Pistám!

Már két hónapja nem írtál öreg, aggódó anyádnak. Így kényszerítve vagyok, hogy remegő kézzel hozzálássak az íráshoz. Pedig tudhatnád, hogy milyen nehezemre esik ez. Sok-sok éven keresztül állandóan a tűzhely mellett szorgoskodni, aggódni, gondoskodni gyermekei jólétéről és jövőjéről, bizony eközben az ember könnyen kijön a gyakorlathból és nehezen megy az írás. Mikor elmentél messze földre munkába, megígérted öreg, aggódó anyádnak, hogy minden hónapban hirt küldesz magadról. Így tartja be egy férfi a szavát? Fiam! nemcsak ígérni kell, de kemé-

nyen tartani is kell magad az ígértehez! Nem is gondold, hogy milyen nehéz egy anyának a helyzete, ha nem tudja, hogy mi van a gyermekeivel. Ilyenkor jönnek a töprengések, beteg-e a fiam, szerencsétlenség adódott-e, vagy mi lehet vele? Az utóbbi napokban nagyon sokat aggódtam miattad.

Ha örömet akarsz szerezni aggódó anyádnak, akkor azonnal láss neki az írásnak és tudass, hogy miként megy sorod. De ne írdjál lapot, rövid üdvözléssel, hanem írd meg hosszan, hogy miként vagy munkahelyeden. Csak ne gondold azt, hogy a részletek nem érdekelnek, hisz akkor nem volnék anyád...“

Az édesanya levele.

Ipari reformok

40. Eligazítás szeptember 30., hétfő.

100 esztendővel ezelőtt a céhrend-szer bukása után megkezdődött a szabad verseny és a kisipart egy-hamar háttérbe szorították nemcsak a gyakorlati kereskedelmi életben, hanem az országok törvényeiben is. Adtak az iparosoknak egy „nesze semmi, fogd meg jól“ *ipar-területet*, ahol joguk volt egymással versengeni, elnököket buktatni és a kereskedelmi minisztériumban adtak neki egy félredugott alsztályt jóformán alig valami anyagi dotációval. A katolikus legényegyesület 100 esztendővel ezelőtt történt alapításától fogva minden erővel igyekezett a kisiparosság védelmére a szétvert céhrendszer pótlásaként igyekezett mindazt megtenni, amivel államok nem törődtek, amitől készakarva, vagy nemtörődöttségből a kisiparosságot megfosztották. Mi is itt Magyarországon a háboru óta különösen hármat hirdetünk, kérünk, követelünk az államtól, a hivatalos szervektől és amit lehet, iparkodunk a magunk körében megvalósítani. A három a következő:

1. *Kérünk ipari közigazgatást, komoly alkotmányozó joggal ellátott ipartestületekkel;*

2. *kisipari termékek komoly, eredményes kereskedelmi képviselését, azaz belföldi és külföldi piacát;*

3. *modern, komoly, szerves ipari szakoktatást.*

Örömmel jelentjük, hogy mindez a sok kérésünk és követelésünk immár valóra válik. A mostani kormányzat felállította az ipariügyi minisztériumot, amelynek fiatal, ambiciózus, hozzáértő, lelkes minisztere a hosszú adventi várakozás után igazi karácsonyt fog teremteni iparosaink részére. A nemsokára parlamenti tárgyalásra kerülő ipari törvényeknek 2 csoportját emeljük ki nagy örömmel. *Az első és szerintünk legfontosabb az ipari szakoktatás problémája.*

1. A magyar iparosgenerációnak Istentől adott gyönyörű *ipari készsége* van, amely ipari készséggel, komoly szaktudás, általános intelligencia, kereskedelmi rátermettség, nyelvek tudása nélkül napjainkban is a magyar iparos segéd — különösen egyes szakmákban: szabó, cipész, fodrász, asztalos — *világéjé és világmárka*. Mi lenne akkor, ha ehhez a velükszületett gyönyörű ipari készséghez *szerzett tudás, ismeretek, szakismeretek* is hozzájárulnának. Különösen, ha olyan mértékben járulnának hozzá, amilyen mértékben az Isten-adta természetes készségek megvannak. *Világcsoda*

Hogyan akarsz jó legényegyleti tag lenni, ha az alapító Kolping atyának érted élt életét, küzdelmeit, munkája eredményeit sem ismered? — Sürgősen vedd meg az életraizát! **A Központban 50 fillérért kapható!**

lenne ismét a magyar iparosság és vele együtt a magyar kisipari termék.

Második programpontunk második részében már évtizedek óta hangzottattuk, követeltük, próbálgattuk a magunk szerény erejével megvalósítani e szükséges szerzett ismereteket: *szakutudást, szakintelligenciát, általános műveltséget, általános erkölcsöt és szakmabeli erkölcsöt.* Most az új ipariügyi minisztérium útján az ipari reformtörvényekkel az állam hatalmasan belenyúl ebbe a problémába és segítségül siet és teljesen megoldani próbálja az ipari szakoktatás kérdését.

a) Az ország összes *tanonciskolájában*, a vidéki falvakban is, *2 hetes szakmabeli gyakorlati és elméleti* kurzus, bemutató történeti egyes iparágak szerint, Erre kiképzett, leginkább technológiát, felsőiparis-kolát végzett fiatalemberek, — akik az államtól fizetést, a községek-től pedig lakást és kosztot kapnak — *ipari tanoncláddal* jelennek meg az egyes tanonciskolákban, amely ládák fel vannak szerelve az egyes szakmák gyakorlati bemutatásához szükséges összes kellékekkel és 2 héten keresztül a tanoncifjúságot szakmájuk szerinti legmodernebb ismeretekben részesítik.

b) Az egyes városokban *ipari oktatási központok* és anyahelyek állítanak fel az egyes iparágak szerinti legmodernebb technikai felszerelésekkel, ahol a városhoz tartozó kerület mesterei, segédei *6 hetes kurzus* folyamán a legtökéletesebb elméleti és gyakorlati kiképzésben részesülnek. Ezek a tanműhelyek az anyahelytől kiszálva a többi nagyobb ipari városokban és központokban is tartanak a helyszínen *ily 6 hetes* kurzusokat. Például a győri ipari tanműhely asztalos ága Esztergom városában. Ezen ipari tanműhelyek praktikus, technikai vezetői az egyes községek-ből is választatnak ki és már most is közzülni képezetnek ki sokan Budapesten a felsőiparisiskolákban. Ezen mintaműhely-vezetők az államtól kapnak fizetést. Ezzel kapcsolatban itt is felhívom az egyleteink vezetőinek figyelmét, hogy a legélénkebben érdeklődjenek a szakoktatási tervek, megoldási módok, mintaműhely-központok, tanoncládák után, nemkülönben a fentebb felsorolt állások után. A legényegyleti elméleti és praktikus neveléssel kiképzettek lehetnek a legalkalmasabbak ilyen ipari szakoktatói állások betöltésére, tehát már csak azért is fontos a legsürgősebb utánajárásunk, mert egypár emberünknek állást, megélhetést, társadalmi ve-

zető poeciót tudunk biztosítani. Ennek fontosságáról többet és világosabban szólnom talán felesleges.

2. Az *ipartestületeknek* félredobott sóhivataloszerű helyzetéből való kiemelése és tökéletes, jogilag meg-alapozott, eleven szervevé való át-alakítása ellátva alkotmányozó jog-gal, közületük részére, ahová segédek és tanoncok is bele tartoznak, állandóan szolgálatot teljesítő, szakszerűen kiképzett, fizetett ipar-testületi jegyzővel, stb.

A mai ipari vezetők, az ipar-testületeknek leggyakrabban legjobb tagjai, *Keresztül mentek a legényegylet nevelő iskoláján* és sokan és sok helyütt sok komoly katolikus szelle-met, komoly hazafias érületet és általános és ipari szakutadást és szakintelligenciát vittek be magukkal az ipari közéletbe.

a) Hát most százsorosan fontosabb, hogy a legényegylet *ezen hivatását* különös figyelemmel és minden rendelkezésre álló eszközzel minél komolyabban végezze, a minél tökéletesebb nevelésen és képzésen kívüli a szervezésnek és szervezni tudásnak minden elméleti és gyakorlati ismeretével, technikai fogá-sával lássa el őket és hogy:

b) a legényegylet maga is *olyan szervező munkát* folytasson, hogy annak gyakorlati és fényes eredménye az ipartestületi életben, ipar-testületi vezetőkben, az ipar-tes-

tületi tevékenység eredményeiben minél fényesebben mutatkozzék.

Kiadja: az Orsz. Közp. Kat. Legényegylet

Felelős szerkesztő és kiado:

Pintér József.

ARANYKOSZORÚS MESTER 1934 KITŰNTETVE PARIS 1913 BUDAPEST 1934

Vásároljunk mindent egy helyen: az ország legnagyobb keresztény ruházati és cipőüzletében!

Nagykovácsy Milenkó

Főüzlet:

IV., Petőfi S. ucca 3

Fióközletek:

IV., Városház u. 1-3-5

VIII., József körut 53

I., Horthy M. ut 39

Ü f c s ó n v á s á r o l h a t

Kiss Endre és Mahunka Ferenc

Budapest, V., gr. Fissa István ucca 16

kézműáru nagykereskedés.

Vászon, sifon, asztalnemű, damaszlaru, zsebkendők, törülközők, törülöruhák, matracok, paplanok, takarók, fehérneműek gyári árban, Minisztériumok, klinikák, kórházak és intézetek szállítói.